بازار سرمایه

بورس کانال ۷۶ هزار واحد را پس گرفت

شهروند| دیروز شاخص کل بورس دقایقی قبل با تأثیر مثبت از شرکت‌های خودرویی و بانکی کانال ۷۶ هزار واحد را پس گرفت و ارزش معاملات هم افزایش قابل توجهی پیدا کرده است. در بازار دیروز بانک ملت، مپنا، بانک صادرات، بانک تجارت، بانک پارسیان، بانک پاسارگاد، ایران خودرو، ملی صنایع مس ایران، سایپا، بانک کارآفرین، بانک انصار، مخابرات، سرمایه‌گذاری خوارزمی، سرمایه‌گذاری ملی ایران، توسعه صنایع بهشهر، پتروشیمی تأمین، سرمایه‌گذاری سایپا و ایران ترانسفو بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص دارند.

شاخص‌ها

عنوان شاخص	مقدار	تغییر	درصد
کل	۷۵۹۴۹	۵۵۹.۴	۰.۷۴
۳۰ شرکت بزرگ	۳۵۰۴.۴	۴۰.۵	۱.۱۷
آزادشناور	۸۸۱۹۰.۱	۱۰۵۹.۹	۱.۲۲
بازار اول	۵۶۳۱۲.۷	۵۲۰.۸	۰.۹۳
بازار دوم	۱۴۶۹۹۹.۸	۳۹۰.۸	۰.۲۷
صنعت	۶۲۹۵۹.۸	۲۰۰.۵	۰.۳۲

از تالار چه خبر

• عرضه دوباره نفت جسارت می‌خواهد| سیدعلی حسینی مدیرعامل بورس انرژی با بیان این که یکی از پروژه‌های اصلی بورس انرژی در حوزه برق، انتشار اوراق گواهی ظرفیت است، گفت: عرضه دوباره نفت خام در بورس انرژی جسارت می‌خواهد. او افزود: عرضه دوباره نفت خام در این بورس به اراده وزارت نفت بستگی دارد. به گفته حسینی، یکی از پروژه‌های اصلی بورس انرژی در حوزه برق، انتشار اوراق گواهی ظرفیت است که تلاش می‌کنیم این اتفاق در آذرماه امسال عملی شود.

• راه‌اندازی سامانه اطلاع‌رسانی مطالبات سهامداران| حامد سلطانی‌نژاد مدیرعامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی گفت: به‌منظور صیانت از حقوق سرمایه‌گذاری، سامانه اطلاع‌رسانی مطالبات سهامداران به‌زودی راه‌اندازی می‌شود. او افزود: یکی از نگرانی‌های سرمایه‌گذاران به‌ویژه سهامدارانی که دارای انواع اوراق بهادار در سبد دارایی‌های خود هستند، اطلاع و اقدام به موقع درخصوص منافعشان است.

• عرضه بلوک نوسازی صنایع ایران| ۱۰۰ درصد سهام نوسازی صنایع ایران به قیمت پایه هر سهم ۲۰۳۲ ریال امروز در بازار سوم فرابورس عرضه می‌شود. این بلوک توسط سازمان خصوصی‌سازی به وکالت از سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران به‌صورت ۳۰ درصد نقد و بقیه اقساط ۴ ساله با نرخ ۱۵ درصد واگذار خواهد شد.

• پتروشیمی دماوند در فرابورس| سازمان خصوصی‌سازی، ۱۰۰ درصد از سهام شرکت پتروشیمی دماوند را که در مرحله قبل از بهره‌برداری قرار دارد، یکشنبه ۱۶ آذر در بازار سوم فرابورس واگذار می‌کند. این بلوک در حالی به قیمت پایه هر سهم یک‌میلیارد و ۶۵۹ میلیون و ۸۰۶ هزار و ۲۴۰ ریال در روز یکشنبه ۱۶ آذر به مزایده می‌رود که ارزش آن بیش از ۲۰,۷ هزار میلیارد ریال اعلام شده است.

اتفاق روز

اتاق بازرگانی تهران متهم ردیف اول مشکل کارت بازرگانی و صادرات

ایسنا| اسدالله عسگراولادی رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی تهران تصریح کرد: بی‌نظمی در صادرات، اول از همه به اتاق بازرگانی تهران بازمی‌گردد و اتاق بازرگانی تهران در بروز مشکلات صدور کارت بازرگانی مقصر است. وی بر ضرورت اصلاح نحوه صدور کارت بازرگانی تأکید کرد و گفت: به حذف کارت بازرگانی معتقد نیستم بلکه روند دریافت آن باید اصلاح شود چون تشریفات زیادی برای صدورش وجود دارد. وی با بیان این که اتاق بازرگانی تهران در این زمینه سخت‌گیری‌های بیشتری داشته و روند تشریفات زیادی برای صدور کارت باید سپری شود، اظهار کرد: برای صدور این کارت، مفاصا حساب مالیاتی دریافت می‌شود. علاوه بر آن یک درهزار و سه در هزارهایی که اتاق بازرگانی از صادرات می‌گیرد، همه این عوامل باعث شده که روند صدور کارت بازرگانی با کندی مواجه و دیر صادر شود. عسگراولادی درعین‌حال تأکید کرد: اتاق بازرگانی تهران در این زمینه مقصر است و باید تشریفاتش را کاهش دهد. چراکه تعداد کارت‌های بازرگانی ریزش کرده یا عده‌ای برای تمدید آن اقدام نمی‌کنند.

جایگاه ایران در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در گفت‌وگو با عضو هیأت‌علمی موسسه پژوهش بازرگانی:

ایران از قافله جذب سرمایه‌گذاری خارجی عقب ماند

ارایه مشوق به سرمایه‌گذار مستقیم خارجی شفاف نیست ◂ ۶ دهم درصد؛ نرخ رشد ۴ ساله جذب سرمایه

- سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی در سال‌های ۹۱ و ۹۲ حدود ۱/۵ میلیارد دلار کاهش یافت
- نرخ رشد جذب سرمایه خارجی ۸۸ تا ۹۲، حدود ۶ دهم درصد شد
- سهم ناچیز ایران از ۱۴۵۰ میلیارد دلار سرمایه خارجی
- ترکیه و عربستان ۲,۵ برابر ایران سرمایه خارجی جذب می‌کنند
- جذب سرمایه‌گذاری باید قوانین خاص خود را داشته باشد
- ضعف قوانین مشوق FDI، یکی از موانع جذب سرمایه‌گذاری است
- ایران سهم کمی از FDI جهانی را به خود اختصاص داده است
- نسبت به کشورهای مهم منطقه در جذب FDI ضعیف بوده‌ایم
- ایران به اندازه حجم اقتصاد خود سرمایه‌گذاری خارجی جذب نمی‌کند

جریان ورود FDI به ایران، عربستان و ترکیه و جهان طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ و انباشت آن در سال ۲۰۱۳ (میلیون دلار)

کشور	۲۰۰۹	۲۰۱۰	۲۰۱۱	۲۰۱۲	۲۰۱۳	متوسط رشد (درصد)	انباشت FDI	نسبت از انباشت (درصد)
ایران	۲,۹۸۳	۳,۶۴۹	۴,۲۷۷	۴,۶۶۲	۳,۰۵۰	۰,۶	۴۰,۹۴۱	۱۰۰
عربستان	۳۶,۴۵۸	۲۹,۲۳۳	۱۶,۳۰۸	۱۲,۱۸۲	۹,۲۹۸	-۲۸,۹	۲۰۸,۳۳۰	۱۹,۷
ترکیه	۸,۶۲۹	۹,۰۵۸	۱۶,۱۷۱	۱۳,۲۲۴	۱۲,۸۶۶	۱۰,۵	۱۴۵,۴۶۷	۲۸,۱
جهان	۱,۲۲۱,۸۴۰	۱,۴۲۲,۲۵۵	۱,۷۰۰,۰۸۲	۱,۳۳۰,۲۷۳	۱,۴۵۱,۹۶۵	۴,۴	۲۵,۴۶۴,۱۶۵	۰,۱۶

منبع: UNCTAD, Handbook of Statistics, 2014

حسام مهدوی - شهروند| جذب سرمایه‌های خارجی همواره برای اقتصاد کشورهای درحال توسعه نقش مهمی ایفا می‌کند. به واقع اقتصادهای درحال رشد برای رسیدن به یک سطح مناسب از توسعه‌یافتگی نیاز دارند تا با استفاده از تجربه کشورهای توسعه‌یافته خود را به سطح مناسبی از رشد اقتصادی برسانند. در این بین جذب سرمایه و دانش فنی خارجی یکی از راه‌های مهم استفاده از تجربه توسعه‌یافتگی و تأمین مالی منابع مورد نیاز برای راه‌اندازی پروژه‌ها محسوب می‌شود. «شهروند» به منظور بررسی وضع جذب سرمایه‌گذاری خارجی در ایران گفت‌وگویی با «مهدی رضایی» عضو هیأت‌علمی موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی انجام داده که در ادامه می‌خوانید.

به اعتقاد شما جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی چه نقشی در رشد و توسعه اقتصادی کشورهادارد؟

در ابتدا باید بگویم سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (FDI) نوعی از سرمایه‌گذاری خارجی اطلاق می‌شود که سرمایه‌گذار خارجی قادر باشد در مدیریت شرکت سرمایه‌پذیر کشور میزبان مشارکت داشته و قادر به تأثیرگذاری بر اهداف و سیاست‌های شرکتی که در آن سرمایه‌گذاری کرده است، باشد. سرمایه‌گذار مستقیم خارجی به واسطه برخورداری از مهارت‌های مدیریتی و بازاریابی، فناوری‌های جدید تولید، برخورداری از سرمایه مالی و مواردی از این دست که برای موفقیت یک بنگاه تولیدی لازم است، با در اختیار گرفتن بخشی یا تمام مدیریت واحد تولیدی کشور میزبان، می‌تواند موجب توسعه آن واحد تولیدی و به تبع آن، توسعه کشور میزبان شود. علاوه بر تأمین مالی پروژه‌های اقتصادی، انتقال فناوری به کشور میزبان از مهم‌ترین منافع توسعه‌ای FDI شمرده می‌شود. به واسطه ورود شرکت‌های فراملی حاوی FDI به یک کشور، بنگاه‌های تولیدی داخلی، کارگران و مدیران بومی که با شعبات فراملی مستقر در کشور همکاری می‌کنند، با فناوری خارجی آشنا شده یا این که برای ادامه همکاری با این شرکت‌های خارجی، به اجبار باید استانداردهای مدنظر شرکت‌های فراملی را رعایت کنند و استانداردهای تولیدی خود را ارتقا دهند. به این اتفاق، انتقال فناوری از شرکت‌های فراملی به کشور میزبان گفته می‌شود.

جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تا چه اندازه در توسعه یافتگی اقتصادی نقش دارد؟

به واسطه منافع مهم توسعه‌ای که FDI برای کشورهای میزبان به همراه دارد، اندازه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به‌عنوان یک شاخص توسعه‌ای محسوب شده و هر کشوری که جذب FDI بیشتری نسبت به سایرین داشته باشد، نشان‌دهنده توسعه‌یافتگی آن کشور است.

وضعیت اقتصاد ایران در زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به چه شکل است؟

براساس آخرین آمار و اطلاعات منتشرشده از سوی سازمان ملل متحد، جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ورودی به ایران طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۲، همواره صعودی و همراه با رشد بوده است. ایران در سال ۲۰۰۹، نزدیک به سه‌میلیارد دلار جذب FDI داشته است که این شاخص در سال ۲۰۱۲، به بیش از ۴/۵ میلیارد دلار افزایش یافت. از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۳، جریان FDI از ۴/۵ میلیارد به حدود سه‌میلیارد دلار کاهش یافت. درمجموع متوسط نرخ رشد سالانه جریان ورودی FDI به ایران طی ۲۰۱۳-۲۰۰۹ حدود ۰/۶ درصد بوده‌است.

اگر بخواهیم مقایسه‌ای داشته باشیم وضع ما در قیاس با کشورهای منطقه چگونه است؟

همان گونه که اشاره شد، متوسط نرخ رشد سالانه جریان ورودی FDI طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳ حدود ۰/۶ درصد بوده است. درحالی که این نرخ رشد برای کشورهای مهم منطقه مانند عربستان و ترکیه و همچنین متوسط جهانی آن به ترتیب حدود ۲۹-، ۱۱ و ۴/۴ درصد بوده است. بنابراین طی دوره مورد بررسی، متوسط نرخ رشد ورودی FDI به ایران از متوسط نرخ رشد این شاخص برای ترکیه و جهان کمتر و از عربستان بیشتر بوده است. به‌طورکلی طی دوره ۲۰۱۳-۲۰۰۹، اندازه جریان ورودی FDI به ایران نسبت به ترکیه و عربستان کمتر بوده است. در سال ۲۰۱۲ که جریان ورودی سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی به ایران حدود ۴/۵ میلیارد دلار بوده و بیشترین مقدار جذب FDI را طی سال‌های مورد بررسی تجربه کرده، این شاخص برای کشورهای ترکیه و عربستان، به ترتیب حدود ۱۳ و ۱۲ میلیارد دلار بوده است. به عبارتی این دو کشور در سال ۲۰۱۲ بیش از ۲/۵ برابر ایران جذب FDI داشته‌اند. در سال ۲۰۰۹ نیز، جریان ورودی FDI در جهان، حدود ۱۲۰۰ میلیارد دلار بود که به حدود ۱۴۵۰ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ رسید. متوسط سهم ایران از جریان FDI ورودی در جهان طی سال‌های ۲۰۰۹ تا ۲۰۱۳، تقریبا ۰/۲۶ درصد بوده است. از آن جا که سهم ایران در تولید ناخالص جهانی در سال‌های اخیر بین ۰/۵ تا ۰/۷ درصد بوده است، سهم کشور از جذب جریان FDI جهانی، به اندازه بزرگی نسبی اقتصاد آن نبوده است. انباشت FDI در ایران نیز در سال ۲۰۱۳ (موجودی FDI در ایران در سال ۲۰۱۳) حدود ۴۱ میلیارد است و انباشت FDI ورودی در کشورهای عربستان و ترکیه در این سال به ترتیب ۵ و ۳/۵ برابر ایران بوده است. همچنین در این سال سهم ایران از انباشت FDI ورودی به جهان نیز ۰/۱۶ درصد بوده است.

بر این اساس ایران به‌رغم تجربه رشد جذب FDI در سال‌های اخیر، در زمینه جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی هنوز به‌طور نسبی ناموفق است. به نظر شما چه عواملی باعث این ضعف و مشکل شده است؟

عملکرد ایران در مقایسه با کشورهای مهم منطقه در جذب سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی ضعیف بوده است. همچنین کشور ما با توجه به اندازه اقتصاد خود، سهم کمی از جذب FDI جهانی داشته است. جذب FDI، رسیدن به اهداف توسعه‌ای کشور نظیر رشد اقتصادی، خلاصی از صادرات تک‌محصولی و ایجاد ارزش افزوده بیشتر در مواد خام تولیدی را تسهیل می‌کند. به غیر از آزادسازی اقتصادی و مخاطرات اقتصادی پیش روی سرمایه‌گذار، ضعف قوانین و مقررات مربوطه یکی از عوامل بازدارنده جذب FDI به کشور است. قوانین و مقررات حاکم بر این امر، دارای برخی از کاستی‌هاست که یکی از این موارد، عدم وجود قوانین اختصاصی راجع به سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی و ارایه انگیزه‌ها و مشوق‌ها به سرمایه‌گذارهای خارجی حامل FDI در چارچوب این قوانین و متمایز کردن FDI از سایر انواع سرمایه‌گذاری خارجی است.

چه ایرادی بر قوانین موجود در این خصوص وارد است؟

در قوانین و مقررات موجود، ارایه مشوق به سرمایه‌گذار خارجی برحسب نوع سرمایه‌گذاری خارجی در فعالیت‌های اقتصادی و مناطق کشور و همچنین اهداف توسعه اقتصادی نظیر اشتغالزایی و صادرات‌گرایی روشن و شفاف نشده است. در نظر گرفتن این مهم موجب می‌شود تا آن بخش از منابع کشور که باید صرف ارایه مشوق به سرمایه‌گذار حامل FDI شود، به صورت کارا تخصیص یابد.

یادداشت

نگاهی دیگر به روابط اقتصادی ایران و روسیه

معامله با روس‌ها منافع ملی ایران را تامین می‌کند؟

مجید سلیمی بروجنی
کارشناس اقتصادی

حافظه تاریخی مردمان سرزمین‌مان مملو از خاطرات ناخوشایندی از روس‌هاست. در دوران قاجار شاهد انعقاد قراردادهای ننگین گلستان و ترکمانچای بین تهران و مسکو هستیم که جزو تاریک‌ترین صفحات تاریخ ایران به حساب می‌آیند. خاطراتی که با وجود گذشت سال‌ها از وقوع آنها هنوز که هنوز است بسیاری از ایرانیان را آزرده‌خاطر می‌کند. روس‌ها در دوره حکومت پهلوی هم در قالب توده‌ای‌ها و گروههایی نظیر آن در امور داخلی ایران مداخله می‌کردند. پس از پیروزی انقلاب هم شعار نه شرقی، نه غربی انقلابیون ایرانی، روس‌ها را در برابر ایران قرار داد. به شکلی که در زمان جنگ تحمیلی ۸ساله، مسکو، تامین‌کننده عمده تسلیحات عراق بود. این روزها، ایران در تکاپوی رفع تحریم‌های غرب است اما روسیه در حال تجربه تحریم‌هایی است که پس از بحران اوکراین از سوی غرب وضع شده و به تعبیر برخی کارشناسان مجموعه تحریم‌های اخیر علیه روسیه شدیدترین مورد از مجازات‌های اقتصادی علیه این کشور پس از پایان جنگ سرد است. سیاست دولت ایران تلاش برای خروج از رکود تورمی است و طبق گزارش صندوق بین‌المللی پول، تولید ناخالص داخلی ایران امسال به رشد ۱/۵ درصدی می‌رسد، اما اقتصاد روسیه به اذعان وزارت توسعه اقتصادی این کشور در آستانه رکود است و رشد تولید ناخالص ملی در ۳ ماهه دوم سال ۲۰۱۴ نزدیک به صفر بوده است. ایران در میانه مذاکرات اتمی با ۵+۱ و بهبود روابط با غرب قرارداد ۷۰ میلیارد یورویی با روسیه را امضا کرد، روسیه در اوج اختلافاتش با غرب بر سر اوکراین، هیات بزرگ اقتصادی‌اش را روانه تهران کرد، بنابراین اگر فرضیه رأس هیات اجرایی ایران چنین باشد که ایران کارت بازی روسیه نیست و روابط تهران و مسکو تابعی از نزدیکی یا دوری ایران، روسیه و غرب به یکدیگر نخواهد بود، اما تحلیل‌ها پیرامون قصد طرفین برای ۱۰ برابر کردن حجم مبادلات تجاری نمی‌تواند فارغ از تحلیل شرایط موجود هریک صورت گیرد. مجله تایم قرارداد نفتی، تهران و مسکو را انتقام‌جویی پوتین از آمریکا و هم‌پیمانانش توصیف می‌کند که تهدید کرده بود با تحریم‌های غرب علیه مسکو، او نیز تلافی خواهد کرد که دامنه این تلافی هامی‌تواند تا از سرگیری قرارداد فروش موشک‌های S-۳۰۰ به ایران و تقویت هرچه بیشتر موضع ایران در مذاکرات هسته‌ای‌اش پیش برود. دیپلمات‌های غربی در تهران هم این توافق را نوعی «بیمه» برای ایران در صورت شکست احتمالی مذاکرات اتمی می‌دانند که تحریم‌ها و فشارهای غرب افزایش می‌یابد و تهران نیاز به راه‌های گریز مطمئن و متنوع‌تری دارد، بنابراین میزان توفیق یا توقف اجرای کامل مجموعه همکاری‌های اقتصادی تابعی خواهد بود از کمتر یا بیشتر شدن حجم تحریم‌ها علیه ایران یا روسیه؛ چنانکه در صورت دستیابی ایران و ۵+۱ به توافق جامع، هم امکان مبادلات ایران و روسیه بیشتر خواهد شد و هم ایران خواهد کوشید با طرفین غربی به‌طور مستقیم معامله کند. مقامات تهران بارها اعلام کرده‌اند که توافق بزرگ ایران و روسیه تهاتر نفت در برابر کالا نیست. مشارکت شرکت‌های روسی در ساخت نیروگاه‌های برق، کارخانه ذوب‌آهن و نیروگاه اتمی بوشهر از جمله زمینه همکاری‌های دو کشور است. باید بپذیریم که گاز ایران همیشه طرفداران بسیاری داشته است. آنچه در روابط اخیر تهران- مسکو مطرح شده، استفاده از مسیر ایران برای صادرات گاز روسیه است. با این حال هیچ توافق مشخصی در این مذاکرات در حوزه گازی صورت نگرفت و کل همکاری‌های گازی در فراهم کردن زمینه‌های لازم خلاصه شد. آنچه ایران و روسیه را به یک شریک مناسب در حوزه انرژی تبدیل کرده است، میزان ذخایر گاز طبیعی این دو کشور است. براساس آمار منتشر شده، روسیه و ایران به همراه یکدیگر نیمی از ذخایر گازی دنیا را در اختیار دارند و با توجه به این ذخایر عظیم در سال‌های آینده بر بازار جهانی گاز سیطره پیدا خواهند کرد. ایران این روزها به شدت به سرمایه خارجی، تکنولوژی مدرن میدان‌های نفتی و گازی و مدیریت پروژه به منظور کسب درآمد از ذخایر عظیم زیرزمینی گاز نیاز دارد. برخی معتقدند همکاری ایران و روسیه در رشد این سرمایه‌گذاری‌ها نیز راهگشاست. آنچه اهمیت مذاکرات نفتی ایران و روسیه را در دور اخیر بیشتر می‌کند به میان آمدن پای تهاتر پتروشیمی است. تا قبل از آن، تنها پای نفت ایران در میان بود اما با ورود هیات روسی به ایران، برخی محصولات پتروشیمی ایران نیز هدف صادرات به روسیه شد. آن‌طور که بسیاری از کارشناسان عنوان کرده‌اند ایران و روسیه هنوز هم نتوانسته‌اند راه مالی مناسبی برای تجارت میان خود پیدا کنند. شاید بر همین اساس هم مساله تهاتر جدی‌تر مطرح شده است.

شرکت‌های ایرانی می‌توانند در مقابل فروش برخی محصولات پتروشیمی به روسیه برخی از کالاها همچون انواع کاتالیست یا مواد افزودنی شیمیایی مورد استفاده در صنایع پتروشیمی را وارد کنند. آنچه پس از چند روز مذاکرات میان وزیر نفت ایران و وزیر انرژی روسیه به امضا رسید بیشتر شکل تفاهمنامه‌هایی را داشت که موارد جزیی مشخصی در آن قید نشده بود. طبق گزارش خبرگزاری تسنیم، به‌جز امضای یادداشت تفاهمنامه، سه سند همکاری و یادداشت تفاهم دیگر نیز با عناوین یادداشت تفاهم کارگروه همکاری‌های صنعتی، معدنی و تجاری ایران و روسیه، پیش از توافقنامه پهنه اکتشاف سیرجان و جیرفت به مساحت سه‌هزار کیلومترمربع و سند همکاری مشترک شرکت پتروشیمی بین‌الملل از ایران و شرکت روس نفت گاز استرول در زمینه احداث شرکت کودشیمیایی هرمز به امضا رسید. با این حال دوطرف فرصت کافی برای شناسایی ظرفیت همکاری‌های مشترک را ارزیابی کردند. در حوزه برق نیز طرفین توافق کردند که حجم مبادلات برقی دوطرف به ۸ تا ۱۰ میلیارد دلار برسد. مهم‌ترین بخشی که ایران و روسیه در این حوزه توافق کردند، ساخت ۸ نیروگاه جدید بود تا روابط دو کشور در حوزه برق گسترش یابد. وزیر نیرو خبر از متصل کردن شبکه برق سه کشور ایران، جمهوری آذربایجان و روسیه به یکدیگر و خرید ۵۰۰ مگاوات برق از روسیه داده است. شواهد او گویای این است که با توافقات به عمل آمده باید منتظر بازشدن برخی گره‌ها در همکاری‌های برقی مشترک نیز بود.

با توجه به شرایط موجود سیاسی و اقتصادی ایران و روسیه، بسیاری از کارشناسان معتقدند که ایران نباید در بخش تهاتر نفتی بی‌گدار به آب بزند. آنچه ممکن است در این توافقنامه‌ها به شکل نهایی بدل شود، فروش نفت ایران در مقابل دریافت کالاهایی از قبیل گندم است که در مذاکرات اخیر پای خود را به برخی تجهیزات استراتژیک نفت نیز کشانده است. زنگنه پیش از این عنوان کرده بود ایران پشت سد تحریم نمی‌ماند. شاید به همین خاطر است که مذاکرات گسترده‌ای را با مقامات نفتی روسیه انجام داده تا شاید بتواند از طریق این شریک نفتی، قدری شرایط تحت تحریم نفت ایران را بهبود بخشد. آن‌طور که دوطرف با یکدیگر صحبت داشته‌اند، احتمال تهاتر گندم، تجهیزات نفت و دیگر اقلام اساسی با نفت ایران وجود دارد؛ مساله‌ای که در صورت هوشمندی ایران می‌تواند به یک بازی برد-برد برای نفت ایران منجر شود.

نرخ‌نامه

بازار سکه و طلا

نوع	قیمت	تغییر
سکه طرح قدیم	۹۱۸۵۰۰	▲
سکه طرح جدید	۹۱۸۵۰۰	▲
نیم سکه	۴۶۲۰۰۰	▲
ربع سکه	۲۶۳۰۰۰	▲
سکه یک گرمی	۱۶۹۰۰۰	▲
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۹۴۰۷۰	▲

بازار ارز

نوع ارز	بازار آزاد	تغییر	مبادلاتی	تغییر
دلار آمریکا	۳۲۵۰	-	۲۶۸۱	▼
یورو	۴۰۴۵	-	۳۳۲۳	▲
پوند انگلیس	۵۰۹۰	-	۴۱۹۹	▲
درهم امارات	۸۸۶	-	۷۳۰	▼

بازار جهانی

نوع	قیمت (دلار)	تغییر
هر اونس طلا	۱۱۹۶.۵۰	▼
نقره	۱۶.۲۹	▼
هر بشکه نفت اوپک	۷۵.۴۲	▲
هر بشکه نفت برنت	۷۶.۲۶	▼

نرخ برابری ارزها		تغییر
یورو به دلار	۱.۲۴۰۶	▲
پوند به دلار	۱.۵۶۹۱	▲
دلار به درهم	۳.۶۷۳۳	▲

اقتصاد جهان

افزایش صادرات نفت ایران به چین: صادرات نفت ایران به چین در ماه اکتبر نسبت به مدت مشابه در سال گذشته ۳۵,۵ درصد افزایش یافته و به ۱,۴۴ میلیون تن یا ۳۴۰ هزار و ۲۷ بشکه در روز رسید. (پلاتز)

نفت به ۶۰ دلار می‌رسد: چنانچه کشورهای عضواوپک بر سر کاهش چشمگیر تولید نفت این سازمان در وین به توافق نرسند، ممکن است قیمت نفت به ۶۰ دلار هم برسد. (رویترز)

کاهش سود سهام در اروپا: همزمان با اوج گرفتن گمانه‌زنی درباره خرید بدهی دولتی توسط بانک مرکزی اروپا برای حمایت از رشد اقتصادی، سود سهام شرکت‌ها از اسپانیا تا ایتالیا به پایین‌ترین حد رسید. (بلومبرگ)

اپل، مایکروسافت و گوگل سه گانه قدرتمند جهان: شرکت‌های اپل (۱۲۴,۲ میلیارد دلار)، مایکروسافت (۶۳ میلیارد دلار) و گوگل با (۵۶,۶ میلیارد دلار) به ترتیب به‌عنوان ارزشمندترین برندها در سراسر جهان شناخته‌شده‌اند. (فوربس)

مشکل غیرقابل حل اقتصاد ژاپن: یک‌چهارم جمعیت این کشور بالای ۶۵ سال دارند و از سوی دیگر درصد روزافزونی از جمعیت نیز مزایای تأمین‌اجتماعی دریافت و با درآمدهای ثابت زندگی می‌کنند. این موارد به ادامه رکود دامن می‌زند. (بیزنس اینسایدر)

پتروبراس کابوس برزیلی: با افشا شدن فساد مالی و رشوه‌گیری در شرکت نفت برزیل، ارزش بورس این کشور سقوط کرده و ارزش پول کشور (رئال) نیز به پایین‌ترین میزان طی ۹ سال اخیر برسد. (بیزنس اینسایدر)

رخداد

قیمت‌گذاری ۵ محصول جدید خودروسازان در شورای رقابت

محمدعلی مددی عضو ناظر شورای رقابت از برگزاری جلسات این شورا برای قیمت‌گذاری ۵ محصول جدید ایران خودرو و سایپا از جمله محصولات تولیدی روی پلت فرم تندر ۹۰ خبر داد. وی به فارس گفت: طی دو هفته اخیر جلساتی برای تعیین قیمت ۵ محصول جدید ایران خودرو و سایپا در شورای رقابت تشکیل شده است. وی ادامه داد: این جلسات برای قیمت‌گذاری محصولاتی که توسط دو شرکت بزرگ خودروساز آماده فروش هستند، برگزار شده است. به گفته مددی، وانت سایپا و پارس تندر ۹۰ از جمله خودروهایی هستند که قرار است توسط شورای رقابت قیمت‌گذاری شوند. وی در مورد قیمت‌گذاری تندر ۹۰ نیز به فارس گفت: با توجه به این که تولید این خودرو روند کاهشی دارد و قرار است از رده تولید خارج شود، قیمت‌گذاری برای آن انجام نمی‌دهیم ولی مشتقات تندر ۹۰ و محصولات جدید تولیدی روی پلت‌فرم این خودرو را قیمت‌گذاری خواهیم کرد. عضو ناظر شورای رقابت در مورد رعایت قیمت‌گذاری قبلی انجام‌شده توسط شورای رقابت در فروش خودروسازان نیز گفت: ارگان‌های ناظر در این مورد مسئول هستند و مسئولیت نظارت بر اجرای آن جزو وظایف شورای رقابت نیست.